

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

BON-VIII-0700-*M*-UK/08

Warszawa, dnia 11.06.2008r.

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Ustosunkowując się do tekstu oświadczenia Senatora Jana Rulewskiego z dnia 15 maja 2008 r., znak: BPS/DSK-043-466/08, uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na opóźnienia z wypłacaniem refundacji składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą miały wpływ następujące przesłanki:

- 1) ok. 80 % beneficjentów zdecydowała się na składanie formularzy w formie papierowej, w związku z czym powstała konieczność ręcznego wprowadzania dokumentów do systemu,
- 2) ok. 40 % beneficjentów po zarejestrowaniu się nie złożyła wniosków o wypłatę refundacji,
- 3) od 30 do 90 % wniosków (w zależności od okresu sprawozdawczego i rodzaju dokumentów) jest błędna lub niekompletna, co powoduje konieczność wzywania beneficjentów do korekt lub uzupełnień, a w konsekwencji wydłuża czas wypłaty refundacji.

W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom spowodowanym opóźnieniami w rejestracji beneficjentów oraz we wprowadzaniu wniosków do systemu, Fundusz podjął nadzwyczajne działania, polegające na zatrudnieniu dodatkowych 80 osób, których jedynym

zadaniem jest wprowadzanie do systemu dokumentów przesyłanych w formie papierowej. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił także specjalny numer telefonu dla osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą, ubiegających się o refundację składek na ubezpieczenia społeczne, pod którym można uzyskać pomoc w zakresie rejestracji osób niepełnosprawnych, prawidłowego wypełniania dokumentów niezbędnych do uzyskania refundacji oraz aktualnego stanu spraw dotyczących wypłaty refundacji. Powyższe działania pozwolą, w ocenie Funduszu, na likwidację powstałych zaległości.

W związku ze zgłaszanymi innymi trudnościami w poprawnym wypełnianiu formularzy i korzystaniu z systemu informatycznego Systemu Obsługi Dofinansowań i Refundacji (SODiR) został powołany Zespół ekspertów, którego zadaniem jest praca nad poprawą jego funkcjonowania. Zespół rozpoczął także prace nad zmianą rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie refundacji składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 240, poz. 1754, z późn. zm.), na podstawie którego beneficjenci otrzymują pomoc w postaci refundacji składek. Powyższy projekt ma na celu uproszczenie formularzy (stanowiących załączniki do rozporządzenia), składanych przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą. Polegają one na: zastąpieniu składanych co miesiąc dwóch formularzy - jednym, rezygnacji z wypełniania przez wnioskodawcę większości pozycji w formularzu (pozycje te za wnioskodawcę będzie wypełniał ZUS korzystając z informacji zawartych w swoich bazach danych, podawanych przez podatników przy składaniu deklaracji), zmianie objaśnień do formularzy, aby stały się bardziej czytelne oraz szczegółowo wyjaśniały poszczególne pozycje. Równocześnie podjęto konsultacje z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych dotyczących uproszczenia formularzy oraz możliwości wypełniania przez ZUS poszczególnych ich pozycji.

Nadrzędnym celem podjętych działań jest idea usprawnienia i uproszczenia systemu prawnego oraz uczynienia go bardziej czytelnym i przyjaznym dla korzystających z niego osób niepełnosprawnych. Zakres proponowanych zmian ograniczony jest jednak przepisami regulującymi zagadnienia związane z udzielaniem pomocy publicznej. Musi ono spełniać określone wymogi formalne, zgodnie z szczegółowymi przepisami wspólnotowymi oraz z zasadą gospodarnego wydatkowania środków publicznych, ograniczając przypadki nadużyć. Wiązać się to będzie z zachowaniem określonej procedury weryfikacyjnej dotyczącej prawidłowego rozliczania się podmiotów z otrzymanych środków publicznych oraz z wymaganą formalizacją działań, co można w pewnym zakresie uprościć, ale nie wyeliminować. Dlatego na dzień dzisiejszy nie jest możliwa rezygnacja z comiesięcznego

składania wniosków o refundację składek, chociażby z powodu dokładnego monitorowania wysokości udzielonej pomocy publicznej (nie mogącej przekroczyć, określonego w przepisach wspólnotowych, pułapu wysokości).

Zadania Funduszu związane z refundacją składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych, w tym osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą, nie są obsługiwane wyłącznie przez Biuro Funduszu w Warszawie. Biuro Funduszu samodzielnie realizuje zadania związane z wprowadzaniem dokumentów dotyczących refundacji do systemu informatycznego Funduszu oraz naliczaniem i przekazywaniem refundacji na rachunki bankowe beneficjentów. Natomiast znaczna część zadań związanych z refundacją składek realizowanych jest zarówno przez Biuro, jak i Oddziały Funduszu. W szczególności, Biuro wspólnie z oddziałami Funduszu realizuje zadania w zakresie udzielania informacji i wyjaśnień dotyczących przepisów regulujących uzyskiwanie refundacji przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą, prawidłowego wypełniania dokumentów niezbędnych do ubiegania się o refundację oraz dokumentacji koniecznej dla skutecznego zarejestrowania się w Funduszu. Realizacja powyższego zadania następuje poprzez obsługę przez pracowników Biura oraz Oddziałów Funduszu infolinii uruchomionej w styczniu 2008 r. oraz dyżury pracowników Oddziałów, którzy udzielają informacji i wyjaśnień osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą. Zakres zadań związanych z refundacją składek na ubezpieczenia społeczne realizowany przez Biuro oraz Oddziały Funduszu określony został na podstawie możliwości organizacyjno-technicznych Biura oraz Oddziałów (warunki lokalowe, zasoby ludzkie, sprzęt komputerowy), a także z uwzględnieniem ekonomiki wykorzystania systemu informatycznego użytkowanego przez Fundusz. Ponadto, biorąc pod uwagę obciążenie pracowników Oddziałów wykonywaniem zadań związanych z realizacją programów Funduszu, kierownictwo Funduszu uznało za zasadne, aby nie zwiększać znacząco zakresu zadań Oddziałów, w celu prawidłowej realizacji obowiązków wynikających z realizacji programów. Podczas konsultacji prowadzonych w siedzibach Oddziałów oraz podczas dyżurów telefonicznych pracownicy Oddziałów aktywnie włączają się w realizację zadań związanych z refundacją składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych. Ponadto kierownictwo Funduszu, w celu skuteczniejszego dotarcia do beneficjentów, zlecił Oddziałom zamieszczenie ogłoszeń w prasie lokalnej o przedmiotowych dyżurach oraz zakresie prowadzonych konsultacji. W przyszłości planowana jest decentralizacja tego zadania na poziom regionalny. Na dziś dzień nie można jednak wyznaczyć dokładnej daty realizacji tego zamierzenia.

Przeływ informacji między Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, a Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego regulują przepisy: art. 25d ust. 3 ustawy o rehabilitacji (...), umożliwiające korzystanie przez Fundusz z danych zgromadzonych przez ZUS i KRUS, w przypadku konieczności przeprowadzenia kontroli, oraz w art. 49c ustawy o rehabilitacji (...) nadającym uprawnienie Funduszu do nieodpłatnego korzystania z danych zgromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W związku z powyższym nie ma konieczności wprowadzania dodatkowych przepisów regulujących powyższą materię.

Podjęte dotychczas działania powinny rozwiązać problemy związane ze składaniem wniosków o refundację składek na ubezpieczenia społeczne przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą.

MINISTER

Jolanta Fedak